

אוצר החכמה

ל"מ, וז"ל דבאמת אף כה"ג האפיה מוציא אותו מתורת סופגנין, רק מ"מ כיון שהוי זלילה רכה מאד, אין דרך רוב בני אדם לקצוע סעודה על זה, וע"כ תלוי בקציעות, ומנחתו בסידור הרב שכ"כ בסדר זרחת הנהנין (פ"ג אות ה' ח'), וכתב שם שזלילה רכה אינה סועדת הל"ב כ"כ כלחם גמור עיי"ש, (וכ"כ גם לענין טרוקנין (שצטע"ט ע"ו), אכן ז"ע דברי הרמב"ם (פ"ג מה' זרקות ה"ט), דכתב הטעם על טרוקנין, משום דלא הוי עליו זורת פת, ומ"מ קציעות מהני, דאם הטעם משום דלא הוי לי' תורתא דנהמא אף קציעות לא יהני).

(ו) ובהנ"ל יתברר לנו דמש"כ השל"ה בשער האותיות (הביאו הטו"ז בס"ק ט', וחולק עליו, אכן המג"א הסכים לזה בס"ק מ'), דאותן ריקיין דקין מאד שאופים בדפוס ברזל הנקראים זלשון פיהם וואפלטקום, אין להם תורת לחם כלל, הואיל ונתפשטו כ"כ דק דק, ואפילו קצע סעודתו עליהם אינו מזכך אלא במ"מ, ודמיה לטרייתא שכתב הטור צט"י הנוכר, ח"ל אצל טרייתא שזלילתה רכה, והוא שלוקחין קמח ומים ומערבין אותו ושופכין אותו על הכירה, והוא נתפשט ונאפה, אין עליו תורת לחם ומזככין עליו במ"מ ע"כ, ופי' הב"י דבריו דאפילו הקציעות אינו מועיל בהם ע"כ, וכ"כ בהג"ה שם עיי"ש, והמג"א אף דבטרייתא ס"ל (בס"ק מ"א) דמהני קציעות, מכל מקום זרקיין דקין הנ"ל ס"ל (בס"ק מ') דלא מהני קציעות עיי"ש. א"כ לפי המצואר דאפילו היכא דזלילתה עבה, אי סופה סופגנין ל"ה לחם לענין המוציא ובהמ"ז להלכה, והיכא דל"ה תורתא דנהמא לכ"ע, א"כ אפילו הי' זלילתה עבה, רק אחר כך נתפשט דק דק, כגון על ידי מעגילות שזמכונה, עד של"ה תורת לחם עליו מחמת דקותו לפי דברי השל"ה, אפילו קציעות לא יהני, דמאי נ"מ אם נתפשט דק דק מעצמו על ידי שהיה זלילתו דקה או מחמת מעגילות, לענין דל"ה תורת לחם עליו מחמת דקותו, ואף שהי' זלילתו עבה בטל תורת לחם ממנו, ולא עדיף מתחילתו עיסה וסופה סופגנין כיון שע"י אפי' בטל ממנו תורת לחם, (ומש"כ השל"ה שם לענין הויזען זלאזין דזלילתן עבה, ומגלגלין אותה הדק היטב ומטוגניס בשמן או בשאר משקין, ולעולם אין מזככין עליהם כ"א במ"מ, כי אין

בהם זורתא דנהמא עיי"ש, והטו"ז בס"ק י' חולק ע"ז וס"ל דיש לו זורת לחם, וגם השל"ה י"ל דר"ל דאין זורתא דנהמא מחמת הטיגון וכי"צ, אמנם שם י"ל דל"ה כ"כ דק דק).

(ז) ומעתה זנוגע לענין רייוטא דנתפשטו דק דק על ידי מעגילות שזמכונה, א"כ הרי העיר הטו"ז (בס"ק ט) על השל"ה דא"כ לא נודע איזה מקרי דק ואיזה דק שזדקות, ולדעתי זמה שנתגלגל הדק היטב על ידי מעגילות שזמכונה, זודאי יש לחוש דהוי זכלל דק שזדקות, וא"כ למאי דפסקו כהשל"ה יש לחוש זרייוטא דהוי זכלל דק שזדקות, ואף שזלילתן עבה מכל מקום אצד תורת לחם ממנו. אך קשה דלפי זה גם זמאשין מזות שנעשו ריקיין דקין מאד על ידי מעגילות שזמכונה, י"ל דהוי זכלל דק שזדקות ול"ה עליו תורת לחם, אמנם ראייתי זאמת דנין זזה לענין זמה, דהנה זשכנה"ג (ס"י קנ"ח) כתב דנשאל האוכל זמה שנילושה זמים לצד אחר הפסח, אם זריך נטילה וזרכת המזון, והשיב דל"ד לפת הזא זכיסנין שהם זישקיגס לדעת רבינו האי גאון ז"ל (והוא הכעזים יזשים הנ"ל), שאין זריך נטילה, דלא גרע הזמה מלחמניות שזלילתן עבה דלחם גמור הוא ומזככין עליו המוציא וזרכת המזון כמו שכתב (בס"ק ח ס"ח), וכבר הסכים הב"י דכל דמזככין עליו המוציא זריך נטילה, וכ"ש להרבה שיטות דגם זלילתן רכה שאפאו זתנור ואפילו זאלפס זלא משקה שדינו כפת, וא"כ ק"ו למזה שזלילתה עבה ונאפית זתנור זלא משקה ואינן כ"כ קשה כמו הזישקיג"ש, דיש לזכך עליו המוציא וג' זרכות וליטול ידיו, וכן פסקו כמה גדולים וכן הוא מנהגי ע"כ.

הרי העיר זרתא, א' דל"ד לפהצ"כ מטעם כעזים יזשים, משום דלא גרע מלחמניות שזלילתן עבה (שצטע"ט ח'), וטעם החילוק זזה מצואר זמג"א (ס"ק י"ט) וזצ"ח, וטו"ז (ס"ק ח') וזאה"ט (ס"ק י"ג), דזה עשייתו לשזיעה חה עשייתו לקנות סעודה, וס"ל להכנה"ג דגם זמה אחר הפסח נחשב עשייתו לשזיעה, והצ' העיר מהא דאפאו זתנור זלא משקה, שאף זזלילתה רכה האפי' מחשיבו לפת וכנ"ל, אכן הזמה שדיבר מזה השכנה"ג, זודאי ל"ה מזות דקות כעין מאשין מזות, מדמדמה למ"ש הפוסקים זזלילתן רכה ואפאו זתנור, דזה לא מיירי מדקין מאד כמ"ש לעיל,